

СТАРМАЛДИ

ЛИСТ ЗА ЗВИЉА ЈЕ ШАЛЕ.

"Стармали" излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Владисав и одговорни уредник Змај Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пршију уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcelangasse 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ЋУРО ДАНИЧИЋ

Само плач чујемо, само гроб видимо,
Ми још и не знамо колико губимо.

Страх нам неки стег'о бола обилата,
И губитке 'ваке тек будућност схвата.

А да би нам Ћури заменика дала.
И будућност сама, и она је мала.

3. J. J.

Телеграми.

Из Србије. Још који дан пак ће се отворити скупштина. Скупштинари већ уче ново, велико, двогласно : Амин!

Из Нove Пеште. Ухваћена је приватна фабрика бомба, петарда и торпеда. Фабрикант се не зове „Маџар“ већ „Хрват“. За то ће се употребити најстрожије мере према свима Хрватима и целој Хрватској.

Из Скадра. Наша барутана прснула у ваздух. Запалио ју гром с неба. Предлажемо да се изашље јевропска комисија на небо, ради проматрања, да нема можда већ и на небу каквих нихилиста.

Песма о раду.

Ма да често искрсне
Гозба и бакљада,
То се брзо угаси
Знојем нашег рада.

Осим неких дембела
Што с' не боје глади,
Сви остали мучимо се,
Свак' мора да ради.

Ратар зором урани,
Оре, сеје, влачи;
А горчило бележи
Где ће жетве наћи.

Лађар весла, не мари
Што је време бурно;
А Чивутин дукате
Обрезује журно.

Шваља седи до зоре
Да заради пару;
А бирташи претачу
Пиће из бунара.

Кириција тера коње,
Каткад чак до Ниша;
Бербер брије, ваздан брије;
А адвокат шиша.

Шпијон цуња по селу
С ким се који друже,
Ко се на што мргоди;
Штрангар плете у же.

Машинисте при ватри,
Лица им све буке;
А попови читају
„Турски Народ“ мукте.

Милостива са шлепом
Пречишћа сокаке;
Дротар крпи шерпење,
А учитељ ћаке.

Ловац, чак у Африци
Лови љута звера;
Волар тера волове,
А бекрија кера.

Писмоноша хитно, хитно
Каса неуступно;
Слагач слаже ситно, ситно,
А новинар крупно.

Праља пере кошуље,
Па пева к'о луда;
Калуђер се богу моли,
Па стење од труда.

Копач млата мотиком,
Па сади кромпире;
А госпође зноје се
Око фрише-фире.

Ковач кује; тикач снује;
Доктор тражи лека;
Месар сече; пекар пече, —
Еџетера грека.

Осим неких дембела,
Што с' не боје глади,
Сви остали мучимо се,
Свак мора да ради.

МОДАМИСТАК.

Мали узроци.

„Ох та љубим је јаче него сунце, било кад се рађа или кад заилази, јаче него цео свет, та јаче него себе самог! Могао би њој за љубав препливати Дунав код Новог Сада — са бешикама, летео би у месец да имам крила и довољно провијанта. Риштирао би и терно, одрек'о бих се фарбла, возио бих се на ајзенбану преко дравског моста за један пољубац! Уверен сам да и она мене љуби, и да би све учинила што би и ја; ал једно само, једно! Но мени за љубав оставиће се тога.“ Тако је монологизира један не баш најмлађи момак, при том је седио у пивари и наручио баш осму чашу пива. Келнер му је донесе, и док је он лагано, и чисто побожно у греду гледајући чашу испразњивао, можемо комотњејши проучити његове црте.

Могло му је бити тако једно тридесет и пет година, лице му је црно и поредак бакенбарт спустио му се на капут; нос му беше приличан, да некакјем подугачак и на врху нешто румен. Очи је имао наравно црне, у јутру беху нешто сузне, и крмељиве, око подне бодре и бистре, а увече све варнице се-

вају — три стања, која се редовно сваки драги дан одређаше. Чело му беше доста високо, а шта је све за њим лежало то се још није знато, и сама брљава кроника ћутала је о предукима његова мозга.

Кад је попио шиво устане, узме шепир и палицу плати и изађе на улицу. Испрва брзим, а после све лакшим корацима приближавао се лепој кући. Пред капијом стане, уздахне дубоко, намргоди се, одважно уђе унутра, попне се на басамке и ступи у одају.

Беше већ сумрачак, а у соби никакве свеће која би растерала таму; но кад је међ светлилом и мраком онда је најзгодније доба за ашиковање, и многи љубавник има том приликом више кураџи него кад му сунце смета.

У соби на дивану седила је млада госпа, књига — најновији роман с' немачког преведен — лежаше на ћилиму, а око ње се разлегао мирис, мирис пачулија. То је, одма ће мо рећи, било оно „једно само“, што је наш јунак споменуо кад беше измеђ, седме и осме чаше пива.

— „Добро вече Милице, јел слободно турбирати сијесту вашу!“ шаптуја је при уласку.

— „Изволите, уђите господин Мијајло, мени је врло мило!“ беше одговор Миличин.

— „Само ако несметам јер ви знате задаћу жи-

† † †
 А Анђелић? — питате ме,
 Чим ли се он бави?
 И он ради, дабогме
 Ради нам о — глави.

Шетња по Новом Саду.

CXXIX.

Ја сам се већ прошли пут похвалио, да сам набавио за 70 новчића најјефтинији српски календар за идућу годину, што је изашао у Новом Саду у наклади књижаре „св. Саве“, дакле српскога просветитеља, али ја нисам човек себичан, него ћу и вама да се похвалим, шта сам из њега научио, па ће то исто и други чланови народа из њега моћи научити, који тај календар купе. На корицама су већ набројане све сувремене науке, које овај календар у наш народ шири, као: предсказивач, рођаник, трепетник, најновији сановник и т. д.

Предсказивач се наравно рикта по „планетама“ (а ако који читалац у Чуругу и Лежимиру не зна шта је то планета и да ли се то једе, том нису издавачи календара криви, а још јемање св. Сава крив). Ту се предсказује, да ће 1969 год. бити трапе у изобиљу, да ће се Сатурно појавити у 12. не бесном знаку, да ће међу пародима овладати велики раздори са свога (чијег? то непитајте) непоштења, неслоге, мржње и неискрености (стр. 92.) Ово су дакле рђави изгледи и тешко нама читаоцима овог календара, док нам дође година 1969 на врат. Него ни година 1972. не спрема нам никакве радости: велики снегови многу ће малу децу и старце у гроб отпратити

ћа мог, да пазим да вам ниједан часак небуде неспособан.“

— „Ви знате, да можете доћи у свако доба. Седите на овај фотељ да сте близу мене.“

Колико му беше право да седи поред Милице, у толико га је пачули гонио од ње. Но ипак се одважи, остави шешир и палицу, и посади се на означен фотељ.

Милица је прохујала први цвет младости, небеше виш пушчљак, ва лицу јој је изражено неко незадовољство, неко блазирano стање, — неко — као да је добро проучила разне епохе и фазе људског живота, те се проваља са нашим Мијајлом виш обичаја ради, него што га може бити озбиљно воле. Она је уживала — рђави људи говоре о неком официру, који је оштрину мача пренео на своје очи, и шњима љуту обрањио чувствително срце Миличино. Но како му било, сад јој је Мијајло проглашени љубавник и заручник.

— „Драга Милице, почне овај, шта да вам говорим о оном, о чему сам говорио толико пута. Ви знате да вас неизмерно љубим, и да једва чекам моменат кад ћу да постанем најсретнији муж, ком завиде и голубови на олуку.“

(стр. 93). Гледајмо dakle да г. 1972. не будемо мала деца, — а да не остаримо, о том ће се „велики снегови“ постарати. Но има у овом предсказивачу и повољних ствари, тако на пр. за годину 1982 вели се, да ће „лети преко дан бити топло“ (стр. 97.) а из тога следије, да о св. Илији нећемо морати г. 1982. ложити вуруне. За г. 1986. вели се (стр. 99), да ће те године један „силни владар пропутовати Европом.“ Не би шкодило, кад би се власти наше почеле што раније спремати за свечан дочек, како нас тај „силни владар“ не би затекао не приправне, јер могли би иначе сумњу нелојалности на себе навући, као Кикиндске госпође са српским песмама.

Што се тиче „рођаника“ и из њега ће народ наш из ове књиге, што је намењена да истребљује сујеверје у народу, т. ј. из календара, много штошта научити, што ће му док је жив требати. Тако на пр. вели за све оне, који се роде у месецу јануару, да ће бити танка носа, који се роде фебруара биће веома одани шпек улац и ји (да ће онда, ако издаду оваки календар?); који се пак роде марта биће веома наклоњени женскињама; који априла, ти неће умети чувати тај и у (код мене се ово обистинило, јер ја сам рођен априла, па ево не умем да чувам тајну садржаја овога календара, него је износим пред свет); који у мају осиромашиће у дубокој старости; који у јуну — ако су женске — рђаво ће живити с првим мужем; који се роде јула биће љубитељи лепих јела; који у августу биће „печени трговци“ (само ако их муштерије не скривају); који се роде септембра (женске) изродиће многу децу; октобра који се роде „радије ће пити вино него воду“ (волели би znati статистичне податке о Сентомашком кретању

— „Уверена сам, говораше Милица, а и ви добро знате да искрено делим ваше осећаје!“

— „Ох, та то ме још мири са овим поквареним светом, то ми даје нове наде, ал . . .“

— „Шта ал?“

— „Ал . . . имао би молбу, коју ми нећете одрећи у овом свечаном моменту.“

— „Реците, шта је,“ рече Милица мало немирним гласом.

— „Та, ал морам рећи, ви волете ван мене још и неки мири, тај пачули, а мене, право да кажем, све мука хвата, кад му осетим само траг. Моја је молба, да се оканете тог хм, мириса.“ доврши Мијајло, и чисто преврне очи.

— „Е, господин Мијајло, прихвати Милица, ви врло много желите, а што му драго, човек ће све учинити ономе за љубав, ког искрено воле. Ја ћу га се оканути.“

— „Ох, благодарим, благодарим! Ви сте анђео, херувим, допустите да овај пољубац . . .“

Тим речма загрли Милицу, и причврљи јој на уста ватрен пољубац, но ова га нагло гурне од себе и викне: „Та ви сте пили писа, та то је тек смрад! Слушајте добро, ако се ја оканем одера мог, мораће те се и ви оканути пива.“

јудства у октобру); које се женске роде новембра „гинуће за војницима и ловцима,“ а децембра ко се роди „биће смрзла те ће се здраво утопљавати.“

Из овог свега може наш народ научити, да ако се родио н. пр. Доситеј и Герман једног истог месеца, да они онда морају бити једнаки и н. пр. имати једнаке појмове о калуђерству; или ако су се Абердар и Пера Тодоровић родили случајно обојица месеца јуна онда они морају сасвим једнаке нарави бити, те дакле обојица „рђаво живити с првим мучем,“ (а први је муж Пироћанац)!

За овим долази у овој народној књизи она струка науке, која се зове „Трепетник.“ Почетак гласи овако: „Кад врх главе заигра, предсказује добит, или ће ти господ бог мушки чедо поклонити“ (стр. 136). Ал ако не ожењеном човеку или девојци врх главе заигра?

Даље се вели: „Перчин кад заигра седам година ћеш у војну ићи, но кући ћеш опет здрав доћи“ (стр. 136). Ал ако перчин заигра каквој крезубавој баби — хоће л' и она ићи седам година у војну?

„Теме главе с десне стране ако ти заигра, бићеш судија.“ (стр. 139). Ал' ако заигра теме коме ко није јуриста? А најбоље би било да ни један јуриста не полаже ригорозуме, него нек чекају да им „теме главе с десне стране“ заигра.

„Бураг кад заигра, дар и милостију ћеш од неког великаша добити,“ (стр. 139). Ово је добро за просијаке, јер њихова празна прева с бурагом заједно и онако често играју, крче — само не знамо да ли добивају од богаташа то што им трепетник предсказује.

„Најновији сановник“ тумачи сановве врло згодно и сваки ће му мислим за право дати,

Брат Мијајло напрћи нос, ова вест не беше му најмилија, јер ма да је љубис Милицу већма него миого шта, а то много шта већ нам је у пивари набрајао, ипак нисмо чули да је споменуо пиво.

— „Драга Милице, почне мало депримираним гласом, ви много исптете! Ово није такав мирис — а у опште није никако смрад — који улази и у најтанију бору, и ког неможеш истерати. Пиво је — но да вам растумачим . . .“

— „О није нужно, уверена сам да добро знаете химично састојање његово, ал ако се не оканете пива, нећу ни ја пачулија!“

— „Само једну чашу на дан, апетита ради!“ говорио је Мијајло, бацајући плашлив поглед на беспивну будућност.

— „Ни једну, одговори му Милица сасвим категорички. Мијајло је осећао да му се врло љуља ауторитет као будућем мужу и хранитељу слабије жене, те се реши да никако не попушта.

— „И опет вам велим драга Милице, да вас љубим, и да ми је највећа и најмилија жеља вас својом назвати, ал — ал пиво нема никаквог отношаја са искреном љубави. Ја могу пити пива и вас љубити, могу вас љубити а уз то попити и коју чашу пива, то се тако слаже, ох — та покушајте, ако не верујете.“

што каже, да баба значи једика вагу; анђео — добру жену; апотекар значи болест; горети значи несрећу; у друштву с дамама бити значи оговарање; заклан човек значи страхоту; официр значи гордост; убијен бити — телесну штету и т. д. Тумачења су дакле врло увесна и календар, као једина књига, коју кукавни наш народ чита, треба да поучи, да је заклан човек заиста страхота; да баба и у сну носи кавгу, а да човеку кад га убију, носи то заиста телесну штету! Невупутно би било да су тумачења обратна: да на пример баба значи добру жену, а потекар да значи телесну штету; официр да значи (матерама, које имају ћерке) једика вагу, а заклан човек да значи оговарање.

Има ли дакле прече и корисније књиге за наш народ од овога календара, којем је задатак да кукавни и остављени наш народ, који стрмоглав лети у своју пропаст, избави, просвети и усрди?

Да је просветитељ српски св. Сава оваке књиге растуривао по народу, уместо што је оставио царске дворе оца свога, па отишао да се напослетку за народ даде спалити на Врачару — куд би ми у просвети данас отишли и колики би радат данас наши књижари давали у књигама нашега издања! Но да би календари ови што достојнији били имена св. Саве како би било, кад би се и они сви — спалили на Врачару?

A6.

УШТИПЦИ.

○ Писац „Хармоније у свету“ г. Абердар пише сада у „Виделу“ чланке, из којих

— „Дајте мараму вашу, да наснем у њу пачулија, рече Милица у место другог одговора.

— „Благодарим, благодарим“, одговори Мијајло и стресе се.

— „Чујте ме добро, почне Милица пиковано, сад ја нећу да се оканем красног мириза.“

— „Красан, као на саме мишеве!“ гунђао је Мијајло.

— „То је увреда господине! Ви нећете да се оканете пива?“

— „Немогу.“

— „Е онда нећу ни ја пачулија, и будући . . .“

— „Да тако неможемо . . .“

— „Заједно живити . . .“

— „То би боље било, да се . . .“

— „У миру . . .“

— „Растанемо!“ . . .“

. . . После пет минута седио је брат Мијајло у пивари на свом старом месту, а келнер му је метуо пред нос чашу, пуну тазе пива, да је пена све прелазила; а Милица је по сајтлика пачулија просула на онај известан фотељ, да уталожи мирис, по њеном немеродавном мњењу смрад од пива.

C.

видимо, како у свету заиста хармонија влада, особито у Београду.

* * *

× Један економ купује на центу неке извесне календаре, са намером да их на пролеће однесе и истресе на својој њиви, да му боље роди.

* * *

+ Карловчани се побунили против песника Лепавића, кад су чули да је и његова књига постала сада календар, те му прете и веле: Међер за то нас сваке године лед потуче!

* * *

◊ Но, једва се једанпут нађоше аустријске цигаре, које хоће да гору: у Сегедину и Сенти шта више већ и експлодирају!

* * *

❶ Карловачки синод држи се сада у Будапешти и видећемо шта ће патријар Тиса закључити.

* * *

○ Данас паде први снег, ал ће се растопити као и закључци лањскога сабора.

* * *

× Зграда за новосадски Циркус-Конради саграђена је као оно бечки „Рингтеатор“, т. ј. тако је запаљива и неизбежима. Велика дашчара са једним јединим врло неспретним вратима. Но чим се догоди — сачувай боже! — каква несрећа, власт ће се наша одмах заузети, да се испита и пронађе — како је ватра постала.

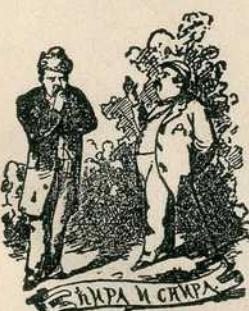
* * *

□ Проф. Швикер написао је историчан чланак о Циганима у прошлом веку; сад очекујемо да у „Пестер Лојду“ исти писац напише низ чланака, у ком ће се доказати да оно све није истина, што је у том историчном чланку написао.

* * *

❷ Читамо у новинама, да Црногорци шиљу у Аустрију и Угарску неке пакете, у којима је вешто увијено црногорско — масло и сир. Нека Аустроугарска пази на црногорско масло!

Аб.

Ћира. Кажи ти мени, како ће се држати у Београду скунштина, кад је председник затворен.

Спира. Па за то је бог дао под председника, који ће обрисати мало укањану столицу, па ће сести да председава.

Ћира. А ја сам мислио —

Спира. Шта си опет ти мислио?

Ћира. Ја сам мислио, да ће се сада морати држати само затворене седнице.

Спира. Канда си и ти малко погодио.

Ћира. За што ће Београдске званичне „Српске Новине“ од нове године поскупити?

Спира. Са штедње слова.

Ћира. Како то?

Спира. Досад је на њима писало да је годишња цена ДВАДЕСЕТ И ЧЕТИРИ ДИНАРА (то су 20 слова.) а сад ће стојати, да је ТРИДЕСЕТ ДИНАРА (то су само четрнаест слова, — дакле још мање него пре.)

ПУСЛИЦЕ.

Српска је влада у афери збаџивања митрополита апелирала на Цариградског патријара, да чује његово мишљење. А овај је изрекао да је то дело незаконито. (Сад влади не остаје ништа друго него ово двоје на избор; или збаџити цариградског патријара или — сама себе:)

Са западо-северне обале Африканске јављају смрт краља Оморе. О узроку смрти телеграм не јавља још ништа, — осим само, да је имао 700 жена.

Неки велики господин мрзи на дневнице (Камо среће да тако исто мрзи и на ноћнице.)

Влада српска је таки наредила да се тело пок. Ђуре Даничића пренесе у Београд. (Али највеће и најславније дело његово ипак остаје штампано у Загребу).

Некога попу питали зашто му је првен нос? Попа је био шаљив па рече: Мој се нос стиди, што свештеничке интересе заступа Турски Народ.

ЋУКА И ШУКА.

Ћука. Како се оно зове збирка Абердарових песама?

Шука. „Јек“, те има први Јек, други Јек и т. д.

Ћука. Па то је он онда београдски Јекел-Фалуши!*

Шука. Јек је дакле већ ту, само фалу уши. Аб.

* Тако се код нас у Пешти зове највећи полицај.

Ћука. Јеси л' чуо да ће Новосађани да калдрмишу каменички сокак.

Шука. Имају они доста и својих сокака да калдрмишу, што ће они каменички сокак да оправљају, нека каменички сокак калдрмише каменичка општина!

Аб.

Ћука. Какав је најновији каламбур у Новом Саду?

Шука. Да и Новосађни сад имају парчетића.

Ђука. У Београду је дакле међу новинама учи-
мир.

Шука. А како то?

Ђука. Јер је престала „Борба“ међу њима.

Шука. А највећи би мир био, кад би наступио
мрак да не могу ни једне ништа писати, дакле кад
би им нестало — Видела.

Ђука. Благословен би тај мрак био! **Аб.**

Ђука. Јесил' чуо да су цигаре Британика
и Куба експлодирале?

Шука. Само нека београдске цигаре не ек-
сплодирају! **Аб.**

Ђука. Јесил' читao да је знаменито повишене
штемпарица на карте.

Шука. Читao сам, ал бадава је то све!

Ђука. Како бадава?

Шука. Ја видим да држава свакојаке начине у-
потребљује, да Новосаткињама отешта играње карата,
ал' бадава је то све, не жале оне никаква трошка.

Аб.

Знаменитости у Новом Саду.

(Наставак.)

7. У чивутском сокаку пере се сваки дан читава
гомила фијакерских кола, те остаје онде гомила бла-
та, сламе и другог ћубрета, тако, да ко се боји про-
маје, нека узме стан туда близу, те му се неће ни-
кад отварати моћни прозори, дакле неће имати прома-
је у соби.

8. Важна је знаменитост и наши извори петро-
леума за сиротињу: само ваља подметнути шешир под
фењер на пивари, или онај па ћопику од позоришта
и улице златне мачке, па се петролеума сијасет на-
купи.

(Може се и наставити.)

На знање.

Из Шида смо добили писмо, писано у име сле-
лога музиканта српског Раде Цвејића, где се
тврди, да је ону песму, чије смо ми одломке у 29.
бр. штампали, он спевао, а не гајдаши Милић, као
што је нама речено, кад нам је песма послата била.
Ми истини у хатар ово ево изјављујемо, а за ствар
је све једно, и песма та ипак остаје оно што смо ре-
кли, т. ј. харктеристика нашег времена. Даље нам
прича наш честити Рада Цвејић, да је штампар зе-
мунски г. Милош Грабовачки у својој збирци
„Народних песама“ штампао „већином“ његове
(Цвејићеве) песме, као: пад Плевне, По Бугарској крв
се лије и т. д, и то све без допуштења, те Цвејић
вели: „На како сам слеп, не могах истоме г. Грабо-
вачком писати, да се туђим перјем кити.“

Овога у интерес истини и правди, а о Цвејићу
смо као народном певачу много лепога чули.

Уредништво.

Протест.

И ако је хвале вредан закључак Срба Новосађа-
на, да се имендани од сада више не држе, ипак
протестирамо, против тога за нас убитачнога решења
из разлога, што од сада нећемо знати, кад треба ко-
ме свирати под прозорима, јер не знамо кад је чије
крсно име, јер по најновијим календарима и онако
не знамо крсна имена. С тога би добро било,
да се изда још 13 календара планетара, звезда, шпе-
кулара и глобара, како би сироти музиканти могли из
њих дознати кад је ко свечар, да би благовремено
могли запевати: „Зови само, ево нас!

У име свију тамбураша, егедаша, флаутиста, бандиста
и шта ти ја тамо знам **Ђока, примаш.***

* Па кад си примаш, зашто онда закључак о несветковању имен-
дана не при маши?

Позив на претплату.

Ми долесваљени, односно делепотписани покреће-
мо нов политичко-шалјиви лист, под именом:

„Абердар“

лист за политику, естетику и париску
моду, особито што се тиче мијера.

Надамо се повољном одзиву, те држимо, да ће се
публика са свију страна претплатити, те ће „Абер-
дар“ ићи и у Грчку, и на Цетиње иначе да ће
га бити свуда. „Абердар“ ће се заје-
тине новце свакоме продавати и поје-
динце. Биће при експедирању укусно умотан и у-
тегнут. Експедираће се и ван Србије. „А-
бердара“ ћемо послати свакоме на пробу, и може
га задржати сваки коме се допада. Натраг га није
нужно шиљати.

Гарашанац, Пироћанин, Новато-
вић, Мијаковић. с. р.

Најновије.

Новосадска је цијаца данас очишћена — ја-
ки ветар однео је сву прашину и сламу с ње!

Мир је осигуран!

Ни бриге вас није, господо министри београдски,
и мајете 50 година **мира!**

Званичне „Српске новине“ у бр. 247. под „До-
маће вести“ јављају радосну вест, да је архимандрит
Нићифор Дучић на захтевање администратора српске
митрополије епископа Можесја, донео из Цариграда
„такву количину **мира**, да се према
употреби неће потрошити за педесет
година“.

Имајете дакле цариградског мира, па још по

нарочити епископа Мојсија, јер и он се ваљда на туђој столици није доста миран осећао.

Саме, господо београдска памажите добро св. миром и савест, не би ли она већ једном мирила имала!

Ал званичне нам новине београдске не јављају за још један дар, што га је архимандрит Дучић епископу Мојсију из Цариграда донео:

А ево шта бечке и пештанске новине, и то и званичне и незваничне јављају:

„Из Цариграда нам јављају, да патријар цариградски није хтео да призна епископа београдског Мојсија за памесника митрополије, него је по архимандриту Дучићу званично поручио, да збаци његов митрополита Михајила сматра за незаконитакт.“

Зашто нам и то не јављају „Српске новине“, него се стиде, као да су њени словослагачи криви, што је митрополит Михајло забачен против закона.

Аб.

Публикација једног добошара.

Сваки онај, који Ајкоменштајер плаћа, биће од сутра на варошкој капији обешен. Ко оне своје право да брани, нек дође да види, кад ће на њега доћи ред. Са бабицама ће се одпочети ред.

Штрика.

Не да се варати.

Један баранџанин са торбом на леђи стаде пред једном гостионицом, те запита угоститеља који на врати стајаше: „Шта има за јело“ угоститељ му стаде рећати: „Крмећи паприкаш, ћурчије печење, киселу чорбу, ћебапа, сарме. Доста доста. Ко ће то све појести“ те окренувши леђа пође даље. „Али човече, не мораш ти све то појести, бирај шта океш!“ „Аја недам се ја варати“ те оде даље, да тражи ручак.

Штрика.

Среја. До ког доба имаш почивку после ручка?

Среја. Кад смо ручали, онда обично један сахат спава.

Среја Ко?

Среја. Моја жена.

Среја. Али ја питам кад ти почиваши?

Среја. Кад она спава онда ја почивам.

Штрика.

Тук на лук.

При једној већој свечаности, беху на ручку свештеници свију вероисповести; али за јеврејског раби

приуготовило се засебно јело. (Кошер.) Кад се довршијо ручак, приближи се један католички блскуп рабију, те га запита: „Кад ће мо имати срећу господине, да с нами, из једне чиније ручате?“ „О вашој свадби“ одговори раби.

Штрика.

У страху.

Једном касапину одбегне во скачући бесно кроз варошке улице. Господин неки, који узмицаше испред рогова разјаренога вола, утруа у један дућан, те извињавајући себе, рече трговцу: „Опростите, во долази.“

Штрика.

Сигурно сретство.

Јован питаше Петра: „Знаш ли ти какво средство, да предупредиш кокошима улазак у башту преко плота?“ „Мораш провалати плот“ одговори простодушни Петар.

Штрика.

Кочијашки виц.

Једна одвећ лепа млада девојка, удале се за једног старца. Кочијаш, који је на венчање возио говораше непрестанца: „Име ми је Ћира, име ми је Ћира“. Младој невести беше то често опетовање већ сувишно, те ће запи ати Ћиру: „Нашто говориш једнако, име ми је Ћира?“ „Да ми име утубите, и не рекнете једном, ћаво ме је однео на венчање,“ одговори Ћира.

Штрика.

Два мокра брата, не добивши више пића у оној крчми, где их поноћи уватило, те пођоше даље, да траже средство против жеђи, и пошто прилично уграђани беху, не ходаше мирно сокаком, већ се тако јако дераше, да је морао боктер дотрчати, да види шта је, те им рече: „Несме се лармати кад се кући иде“ А кад му одговорише браћа да не иду кући, придодаће боктер: „Опростите, то нисам знао.“

Штрика.

„Да нисам ја овде,“ рече учитељ ѡаку“ ти би бијо највећи магарац на свету.“

Штрика.

Тако звана „Мисија.“

- Куда тако, хеј!
- „Идем у Босну.“
- А шта ћеш тамо, ако смет питати?
- „Носим просвету.“
- А шта ти то вири из цепа?
- „Порезни табаци.“
- А из оног другог цепа?
- „Наредбе о регрутовању.“

(Н. Кикир.)

Арабеска.

А. Како стоји, бoga ти, ствар Араби-пашина.

Б. Ето како стоји. Ако се пред судом не буде знаю боље бранити, него што се брањио на бојноме пољу, — онда је обрао бостан.

ИЗИШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА ГОДИНУ 1883.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.
ГОДИНА ДЕВЕТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши и по томе и најјефтинiji српски календар, који је за ово осам година распростртан више од 110,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године новим словима, на лепој, углаженој артији брзотиском што штампа нарочито слике. —

Календарски део „Орао“ уредио је највећти зналац овога посла у нас проф. Александар Сандић. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, статистику земаља и владара, статистику Срба у карловачкој митрополији уз то чисте изрубрициране листове за бележење.

„Орао“ доноси и у овоме своме деветом лету за год. 1883 богат и одабран садржај урешен уметнички израђеним сликама.

ЗАБАВНО-ПОУЧНИ САДРЖАЈ

„Орао“ за годину 1883 грана се на ове одељке:

1. НАРОДНЕ ЗАДУЖБИНЕ: **Животописи и завештаји:** а) Хрисантије Николајевића, од Томе Крстовића Поповића. б) Кузмана и Ане Рацковића, од С. Ајваза.
2. ПРИПОВЕТКЕ ИЗ СРПСКОГА ЖИВОТА: а) **Велило**, приповетка Стевана Ј. Јефтића. б). Ум за морем а смрт за вратом, од С. В. Поповића.
3. ИСТОРИЈА НАШИХ ДАНА: Ђузепе Гарибалди, народни јунак талијански, од Ј. П.
4. СРПСКИ КЊИЖЕВНИЦИ: а) Др. Данило Медаковић, б) Поп Димитрије Поповић, в) Атанасије Николић, од С. В. Поповића.
5. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: Алкохолизам, четврти чланак од др. Ђорђа Натошевића.
6. НАРОДНА ПРИВРЕДА: а). Писмо уреднику о пчеларењу, од Јована Живановића; б). Два Фрушкогорца, од Стеве Симовића; в). Пољскопривредни чланци (І. Чичока. II. Шуме и њина важност) од В. Бурјана. г). Благословене вредне ручице од С. В. Поповића;
- д) Недајмо се варати, од Јефте Провлака, лицидера.
7. ПРАВНЕ ПОУКЕ: О судској продaji непокретнина (куће или земље), од Др. С. Павловића.
8. ИЗ ПРИРОДЕ: а). О помрачењима, б). Бој са орлом, од М. Кречаревића.
9. ОПИС ЗЕМЉЕ И НАРОДА: О Црној Гори и о Црногорцима, по књизи Љ. П. Ненадовића.
10. ПЕСНИШТВО: Српчад око гуслара песма Петра Ј. Петровића.
11. БЕЛЕШКЕ уз наше слике. Уз овај садржај иду Вашари и Огласи

Илустрације

за „Орао“ израђене су уметнички у првим заводима у Бечу, Стутгарту, Паризу, Милану и Лондону.

„Орао“ за годину 1883 доноси ових 25 слика:

- I. Насловну слику: 1. Ђузепе Гарибалди, народни јунак талијански. II. **Ликове:** 2. Краљ Милан и краљица Наталија. 3. Хрисантије Николајевић. 4. Кузман Рацковић. 5. Ана Рацковића. 6. Др. Данило Медаковић. 7. Поп Димитрије Поповић.
- III. Историјске слике наших дана: 9. Гарибалди на челу својих добровољаца. 10. Величање и славље Гарибалда у Риму после смрти његове.
11. Генерал Скобелев на челу својих јунака. IV. Слике из Србије: 12. У механи бистре политику, од проф. В. Тителбаха. 13. Манастир Манастира и 14. Манастир Љубостиња од проф. В. Тителбаха. V. Слике из Црне Горе: 15. Кнез Никола I. прима и расправља тужбе. 16. Црногорац из околине Цетиња. 17. Црногорац са границе херцеговачке. 18. Бокељски и херцеговачки ускоци прелазе у Црну Гору. 10. Црногорски војвода. 20. Црногорци секу овце за пастрму. VI. Народне слике: 21. Српчад око гуслара и 22. Старина Новак, од Уроша Предића сликарка. 23. Арбанаси на ратном збору у Призрену. VII. Слике из Фрушке Горе: 24. Манастир Шишатовац, од Ст. Николића. VIII. Слике из природе: 25. Орао напада на шумара.

„Орао“ за год. 1883 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница Велимира Валожића у Београду која работује по 20—25%. Из свију осталих крајева упућују се наруџбине на потписану штампарију, Растворивачима и купцима за готово дајемо пајвећи у обичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „**ЦАРИЋ**“ мали календар са slikama за год 1883. Цена му је 20 новч. или 2. гроша. Рабат и наруџбина као у „Орао.“ у Новом Саду 1-ог Октобра 1882.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду

издавалац „Орао“ и „Царић“.